

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiqvitatvm Libri III.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Cap. XIII. De Solæhofij origine propriè, quæ cella S. Solæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

CAPVT XIIII.

*De Solahofij origine propriè, quæ Cella S. Solæ.**S. Solæ.**Caroli Magni liberalitate conditum domicilium.**Donationes accolarum.**Rhabani Abbatis praconium.**Fuldæ monast. nobilis fama.**Guntramus Rhabani nepos.*

HVIUS monasterij antiquitatem hoc diligentius par fuit inuestigare, quò iam longius à sui corporis diuulsum compage, paulatim eius obliuio ætatis quâdam senectâ obrepit. Loci fundamenta Caroli Magni liberalitate, S. Solæ iecit, Bonifacij discipulus, & collega S. Willibaldi, quocum in Eistatensis ditione Boariæ finitimâ, rem Christianam præclarè gessit. Etenim Carolus S. Solæ virtutum famâ excitatus, quo apud cæleste Numen precatorem eum sibi faceret, Ermanrico narrante, tradidit ei firmissimo clausum munimento locum, quem incoluit; cui cum accolæ regionis prædia culta, aliaque liberalitate possessiones adiecissent, quâ erat B. Solæ in S. Bonifacium, ab eoque relictam familiam, præclarâ voluntate, quæcumque istic bona peperit, Fuldensi voluit esse monasterio adiecta. Quâ de re hæc in S. Solæ vitâ apud Ermanricum extat oratio: *Accolæ regionum harum quocumque aduentantes ei (beato Solæ) in Christi amore frequentius administrabant, aliquanti & prædij sui partem tradebant. Quam ille, cum timore Domini accipiens, cum his, quæ dominus Carolus Augustus ei donare dignatus est, ad egregium Fuldense cænobium, potestatiuâ manu contradidit. Vbi, Deo prouidente, modò sanctissimus, ac in omni arte peritissimus dominus Abba Rhabanus perspicabiliter fulget: videlicet nemini deuotior quàm illi magistro (puta S. Bonifacio) quem sequi ab exordio coepit; illique familia, quæ magistri suæ institutionis imitatrix, vbique nobilis habetur.* Porro crescente deinceps S. Solæ patrimonio, quò tardiùs id heredes cernerent, interuenisse quippiam cupiditatis vel ambitionis apparet. Nam, ex actis S. Solæ manifestum est, à Guntramo Regis Caroli an Luduici Capellano, Cellam cum basilicâ & oratoriis hospitaliter in sefam & administratam. Creuerat Guntramus is à puero Fuldæ in liberalibus disciplinis ac pietatis artibus, Rhabani ex fratre nepos; inde maturior, è monasterij gremio Diaconus abstractus, & palatinorum cohorti associatus, in asperrimâ illa iuga montium concesserat Regum iussu, præfectus Curia S. Solæ. Quo faciliùs

lius inde impetratum reor à patruo, vt iustâ tandem is publica que donatione, in auitam possessionem vel postliminio veniret. Enimuerò, quo ex tempore Rhabanus Cellam hanc adeptus est, omnibus inde secutis ætatibus, Abbas Fuldenfis, præpositus istic ex sui monasterij corpore constituit, & monasterium id pleno sibi iure subiectum habuit. Situm est verò in Eistatensi diocesi apud riuum Altmonam piscibus fecundum, qui Danubio receptus, vulgò nomen Altmullen iam olim habuit, in eâ soli regione, quam Marcgrauij Aneltzbachenses, stirpis Brandeburgicæ, insident. Cellæ domicilium, cum oratoriis & basilicâ, Ermanricus in Sualæ pago, Francorum more, describit, celsissimo montium iugo ab occasu circumdatum, & vno vix angusto tramite peruium. Riuus Altmona subter ex Septentrione labitur in Austrum, versus Orientem Solæhofium lustrans. Circùm ager, arte cultorum quàm naturâ feracior, tædis arborum ac pice frequens. Donationis verò à Luduico Pio factæ, tenor est eiusmodi:

Luduicus diuinâ ordinante prouidentia Rom. Imp. Augustus. Si inter mortales, mutua beneficiorum collatio, gratiam atque amicitiam conciliare solet, quanto magis per id, quod in Sanctorum, & iam cum Christo regnantium Martyrum in cælis honorem, quilibet de rebus ex diuinâ largitate concessis, conferre curauerit, credendum est promereri, & Sanctos eius patronos, & intercessores fieri. Beati sunt qui hoc deuotâ mente compleuerint. Quapropter notum fieri volumus, omnium fidelium nostrorum, presentium scilicet & futurorum solertie, qualiter nos, suggerente viro venerabili Rhabano Abbate, villam proprietatis nostræ, vocabulo Mullenheim, situm in pago Sualesfeldt, iuxta flumen Altmule, quam nos cum alio prædio nostro, id est cum Cellâ, quæ Sole vocatur, ad Fuldensem Ecclesiam, pertinente, & Alheim villâ quadam, quæ omnia prius in nostrâ immunitate habuimus, eò quòd locus venationis antiquorum Regum antecessorum nostrorum fuerit, S. Bonifacio martyri in ius & possessionem sempiternam tradimus; eâ videlicet lege & conditione, vt locus ille sempiternâ protectione, & regulari gubernatione à Fuldensi monasterio muniatur. Cuius traditionis chartam annuli nostri impressione muniuimus, & nominis nostri conscripto caractere confirmamus.

POIS
LIL

V 3

Anno
Cete-

Rhabanus
Abbas recu-
perat S. Solæ
curiam.

Situs Cella
S. Solæ.
Altmona
rius.
Adi Bruschiū
in monaste-
rio Rebdorf,
quod apud
Altmonam
iuxta Eista-
dium, vbi
Altimula, &
Almonus di-
citur.
Sualapagus.

veri
quitate
enses.

IV

S. Sole præ-
positura ab-
ducitur.

Ceterum mansit hæc Cella, quietis rebus, in fide & potestate Fuldenfis Abbatis, vsq. ad annum Christi MCCCXXCVII. quo tempore, Ioanne Hennebergenfi Comite Abbatis munus gerente, ob Godescalci à Buchenaw iffic Præpositi parum felicem administrationem, Solenhofium recusare præpositos cœpit Fuldâ submissos; & ex suo cœtu constituere sibi præfectos, Marcgrauorum eam in rem adhibens tutelam & auctoritatem. Hæc deinde controuersia Romæ & alibi agitata, ad annum Christi MDXXIX. vsque partes tenuit, donec Georgij Marchionis tandem auctoritate sic discussa, vt inter arma filere leges coactæ sint: & hæresis quoque mox superueniens, religionem loco detrahit.

CAPVT XIY.

Confessio ut à Francis Orientalibus & Thuringis coram Sacerdote vernaculo sermone fieri solet, cum descriptione quadam limitum huius Ecclesiæ.

QVIA ab antiquitate nomen libris hisce dedimus, ne parerga quidem hæc omittere placuit, quæ religionem maiorum, non citra imitationem exempli, apud posteros commendent. Itaque, quam formulam in Fuldenfis Ecclesiæ monumentis sacerdoti peccata detegendi maioribus vsurpatam inuenimus, hanc Teutonifranco sermone, Latinoque ex hoc conuerso, subiicere visum est.

Confessio peccatorum vernaculo Theutonico.

Ih wir du Gote almabtigen bigihtig, inti allen Gotes Heiligen, inti dir Gotes manne, allero minero suntano, vnrehtero gitanco; vnrehtero worto; vnrehtero werco; the sîh vnrehtes gesabi, edo vnrehtes giborti, edo vnrehtes biganhti, so war so ih widar Gotes willen gitati; meinero eido, wbilero sluoho, liogannes stelannes, huores, manslhti, vnrehtes girates, edo mir iz thuruh min kindisgi giburiti, edo thuruh wbertruncanheit giburiti, edo thuruh min selbes gispensti, edo thuruh anderes mannes gispensti, girida, abgunstes, mides bisprachidu, wbilero lusto, thar ih ni zi kiribum quam, so ih mit rehtu scolta; mino ziti ni bihielt, mina fastun ni bihielt, min alamuosen ni gab, z uena ni gisuontu, sunta ni virlicz, the molh mit rehtu scolta, heliga sunnuntaga, inti heliga